

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dne 9. oktobra 1883)

Poslancu grofu Blagaju dovoli se 14 dnevni, poslancu V. Pfeiferju 8 dnevni dopust. Deželni uradnik A. Prelesnik prosi personalne letne doklade 100 gld., katera prošnja se izroči finančnemu odseku.

V imenu večine finančnega odseka poroča poslanec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški in nasvetuje:

1. da se računski sklep norišno-stavbenega zaklada za leto 1882. potrdi.

2. Norišno-stavbeni zaklad naj se na novo ustanovi in se mu ima izročiti volilo gospoda barona Codelli-ja v znesku 5000 gld. in zaračunati kot aktivum v ta namen, da se imajo kapital in obresti porabiti za dozidanje deželne blaznice na Studenci.

3. Ponovi se sklep, da se proda gozd v Podmolniku, kup pa da se ulož in obrestuje v norišno-stavbenem zakladu.

4. Visoka deželna vlada naj se naprosi, da podpira prošnjo najudanejšega deželnega zbora do Nj. Veličanstva, naj za dozidanje deželne blaznice na Studenci blagovoli kako podporo iz državne dobrodelne loterije premilostno naukazati.

5. Deželnemu odboru se nalaga, da to prošnjo sestavi, dalje, da, kakor hitro je mogoče, proda gozd v Podmolniku.

Manjšina finančnega odseka, zastopana po gospodu Murniku, pa nasvetuje, naj se obligacije iz barona Codelli-jevega volila prodade in porabijo zato, da se pridruže deželnemu zakladu za poplačanje stavbenih stroškov za blaznico in isto tako kupnina za gozd v Podmolniku. Poslanec Murnik utemeljuje predlog manjšine finančnega odseka z ozirom na slabi denarni stan deželnega zaklada.

Tudi dr. Schrey se brani, da bi norišno-stavbeni zaklad, srečno pokopan, zopet od smrti ustal.

Poročevalec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški pravi, da se mu vsi navedeni protivni razlogi prazni zdé, kajti ti novci naložé se samo zato, da se dozida deželna blaznica. Danes je v blaznici 169 bolnikov, prostora pa je le za 147 bolnikov, tedaj 22 več, nego je prostora, in to na škodo bolnikov. Ker pride na Kranjskem na 2000 ljudij že jeden blazen, bode na vsak način potrebno, blaznici na Studenci dozidati še prostora. Gozd v Podmolniku nalaga deželi le stroške za plačo čuvaja in posipanje ceste, vreden pa ni Bog vé kaj, ker je lesovje tanko, mlado, in 4000 gld., kateri bi se za kupnino dobili, bi se bolje obrestovali. Ako se novci Codelli-jevega volila in kupnina za prodani gozd uvrsté v deželni zaklad, se ta denar pravemu namenu eskamotira, kar ni postavno.

Pri glasovanji vzprejme se predlog manjšine, da se denar vrne deželnemu zakladu, drugi predlogi odseka pa se vzprejmó nespremenjeno.

V imenu finančnega odseka poroča poslanec Dev o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za leto 1884. in nasvetuje:

1. Proračun kranjskega zemljiško-odveznega zaklada za l. 1884. se odobri

v potrebščini s	599.692 gld. 15 kr.
v zakladi s	521.726 „ 70 „
tedaj s primanjakavo	77.955 gld. 45 kr.,

ki se ima pokriti z obrestnimi državnimi posojili.

2. Da se pokrije deželni donesek za l. 1884., naj se pobira 16‰ na priklada na vse predpisane direktne davke in sosebno od rednega zneska hišno-rzrednega davka in davka od hišnih najemščin, pridobninskega in dohodninskega davka z vsemi državnimi prikladami vred, potem 20‰ na priklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa.

3. Deželnemu odboru se naroča, da zadobi Najvišje potrjenje za pobiranje teh deželnih priklad. Vsi predlogi se vzprejmó.

Poslanec Kersnik poroča v imenu finančnega odseka o deželnih hiralničnih ustanovah in nasvetuje:

1. Štatut o deželnih ustanovah za hirajoče na Kranjskem se potrdi.

2. Dovolí se, da se iz nepotrošenih zneskov, določenih ustanovam za hirajoče (interkalare), napravi poseben zaklad za ustanovitev deželne hiralnice, eventualno kot zaklad za ustanovitev novih ustanov za hirajoče.

Glasi se:

Štatut

o deželnih ustanovah za hirajoče na Kranjskem.

§ 1. Slavni deželni zbor vojvodine Kranjske je v 10. seji dne 19. oktobra 1881. leta o povodu slavnosti šeststoletnega združenja dežele Kranjske z Najvišjo vladarsko hišo Habsburško sklenil sledeče:

V spomin s to šeststoletno slavnostjo svečano izražene prevesele hvaležnosti dežele Kranjske, da je pod slavno in predobrotno vladarsko hišo Habsburško združena z Avstrijo, deželni zastop kranjski dotlej, dokler iz deželnih novcev in drugih dobrotnikov sredstev ne bode možno ustanoviti deželne hiralnice, posvečuje pet odstotne letne obresti od glavnice 50.000 gold. za ustanove, katere je takih ustanov potrebnim hirajočim deželanom od dneva te šeststoletne slavnosti izplačevati v letnih zneskih po 50 gold.

Ta deželno-zborski sklep je bil po Najvišjem odločilu z dne 26. decembra 1882. l. potrjen.

§ 2. Te ustanove se ustanovljajo z 11. dnem julija 1883. leta kot tistim dnem, katerega je po naznanilu c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 24. julija 1882. leta št. 1534. Nj. Veličanstvo blagovolilo odobriti v praznovanje šeststoletne slavnosti.

§ 3. Uživati te ustanove so poklicane brez razločka spola, stanu in vere hirajoče osebe, ki imajo na Kranjskem domovinstvo, ki si neso zmožne same živeža pridobivati ter so popolnem ubožne;

LISTEK.

C slovenskeje stenografiji.

(Spisal Anton Zupan.)

Ni mi znano, da bi bil kdo kaj pisal do sedaj o slovenskeje stenografiji, in baš ta malomarnost in nebržnost Slovencev za njo je dala povod tem vrsticam; namen pa jim je, opozoriti občinstvo in osobito slovensko mladež na to za naše čase in naše razmere jako važno in koristno umetnost.

Mislím, da treba nekoliko izpregovoriti o dosedanem razvoji stenografije, predno se nadalje navajajo lastnosti in kakovosti, ki jedino ugajajo slovenskeje stenografiji, ter sredstva razpravljajo, ki dovedejo do smotra.

Že stari Grki uporabljali so okrajševalno pismo; Ksenofont je baje Sokratove izreke pisal na tak način ter je pozneje prepisaval; toda Grki neso imeli nikakršne stenografične sisteme; vsak pisatelj si je za se izmislil kratice, ki neso bile v nikakršnej zvezi mej seboj. Ta pisava je napotila Rim-

ljane, da so pričeli bolj sistematično postopati pri ustanovitvi okrajševalne pisave; pa tudi latinska stenografija, če se sploh sme tako imenovati, ni bila osnovana na podlagi latinščine, nego le na krnenji običnih črk. Najznameniteja je bila Tironova (notae Tironicae), oproščenega sužnika slavnega Cicerona. S temi „notami“ se je jako mnogo stenografovalo v javnem in privatnem življenji Rimljanov. Martial pravi o tedanjih stenografih:

„Currant verba licet, manus est velocior illis,
Nondum lingua suum, dextra peregit opus.“

Ta distihon je sicer gotovo pesniška hiperbola, a vender svedoči o spretnosti tedanjih stenografov; tudi pozneje so se mnogo posluževali teh „not“ kristijanski učenjaki, cerkveni učeniki. Pa v teku srednjega veka, ki je le malo gojil vednost in znanost, se je ta umetnost popolnem izgubila. Samostani, skoro jedino zavetje učenosti, je neso pogrešali; možje politike so pa večidel ustno delovali. Ko se je pa pričelo živahnejše gibanje ljudstva koncem 16. stoletja na Angleškem, se je takoj občutila okornost in nespretnost historične ali zgodovinske pisave pri razpravljanji javnih zadev. In baš Angleži

so bili prvi z ustanovljenjem stenografičnih sistem. Za Brightom, ki je obelodanil prvi poskus o tem predmetu (1588), je nastopilo mnogo drugih učenjakov s svojimi dotičnimi deli, mej kojimi se je posebno odlikoval vseučiliški profesor v Oxfordu, M. Taylor (1796). Najvažnejša stenografična sistema za angleški jezik in jedna najbolj razširjenih na celém svetu, osobito v Velikej Britaniji in Ameriki, je Izak Pittmanova „Shorthand“ (1837).

Francozje so se večidel ravnali po Angležih; pozneje so se poprijeli nemških sistem, Gabelsbergerjeve in v novejšem času Arendsove; z izvorno francosko se neso mnogo pečali, kajti Fayetova ni posebne veljave. Za italijanščino je izšlo sicer nekaj originalov (Tealdi, Toselli, Maragnon); pa te sisteme neso mogle ubraniti pota nemškim načelom, ker neso bile osnovane na podlagi domačega jezika, nego le grafike sploh; in zatorej se je urinil Henrik Nočtov prevod Gabelsbergerjeve v italijanski jezik.

Tudi Magjari menda rabijo le nemške sisteme; Markovič je prevel Gabelsbergerjevo, Dohnányi pa Arendsovo na madjarščino.

Nemci so s prva uporabljali angleške sisteme.

zlasti osebe, ki zaradi kroničnih neozdravljivih boleznij po dotičnih pravilih neso sposobne za zdravljenje v javni bolnici; a kadar je več prosilcev, gledati je primerno na hujše hiranje, na višjo starost, na večje uboštvo, na večje število nepreskrbljenih rodovinskih članov hirajočega, kakor tudi na zmožnost tiste občine, katera jo ima dolžnost preskrbljevati.

§ 4. Ustanove se podeljujejo v obče samo za dobo, dokler se deželna hiralnica na Kranjskem ne ustanovi.

Koliko časa traje užitek, določi z ozirom na prosilčeve razmere deželni odbor za vsak slučaj posebej. A mej tem časom je nadaljni užitek ustanove odvisen od tega, da je ustanovljenec še nadalje vreden uživati ustanovo.

Za tega del posebno preneha užitek, ako ustanovljenec ozdravi in si živež more sam pridobivati, ali ako se njegove razmere v življenju izboljšajo, da se ustanovljenec ne more več šteti mej prave ubožce, ali ako pride do brezplačnega oskrbovanja v kaki bolnici, ubožnici ali hiralnici; končno tudi, ako se mu dokaže nemoralno življenje.

§ 5. Ustanove za hirajoče se izplačujejo v četrtletnih poslednjih obrokih proti pobotnicam, na katere pristojni organi potrdijo, da je hirajoči še na dalje vreden uživati ustanovo, — in sicer kakor deželni odbor določi za vsak slučaj posebej, ali ustanovljencu na roko, ali pa onim osobam, občinam in zavodom, katere oskrbujejo in preskrbujejo hirajočega ustanovljenca.

§ 6. Pravica podeljevati in odtezati hirajočim ustanove, pristoji deželnemu odboru kranjskemu.

§ 7. Mej letom morebiti prihranjeni ustanovni zneski se koncem leta plodonosno naložijo kot ustanovni zaklad za deželno hiralnico, eventualno kot zaklad za ustanovitev novih ustanov za hirajoče.

Predlogi in statut se odobre.

Na predlog finančnega odseka dovoli se čipkarskej soli v Gorjah 80 gld. podpore.

Sedaj sledi dolga vrsta ustnih poročil upravnega odseka o peticijah.

Dr. Samec poroča o prošnji občine Trzinske zaradi uravnave potoka Pešate in nasvetuje, da se prošnja odstopi s toplim priporočilom deželnej vladi, da ista kmalu skliče enketo strokovnjakov, ki potem stavijo svoje predloge.

Poslanec Kersnik podpira ta predlog giede velikega prometa in z ozirom na to, da se leto za letom ne bodo pokončavale njive in travniki.

Predlog se vzprejme.

Prošnja občin Prem, Smerje, Čelje in dr. za preuredbo §§. 73. in 75. občinskega reda, o kateri poroča poslanec dr. Samec, se ne vzprejme.

Poslanec Detela poroča o prošnji okr. cestnega odbora Krškega za uvrstitev Krško-Kostanjeviške okrajne ceste mej državne ceste, oziroma za podporo in nasvetuje, da se prošnja izroči c. kr. deželnej vladi z nujnim priporočilom deželnega zbora, da iste

kakor hitro mogoče zadovolji in omenjeno cesto uvrsti mej državne.

Poslanec Viljem Pfeifer podpira predlog odsekov in prošnjo cestnega odbora Krškega s sledečim govorom: „Slavni zbor! Ker iz lastnega prepričanja poznam razmere dolenskih pokrajin, zlasti Krškega okraja, naj mi bode dovoljeno, navajati vi sokej zbornici nekoliko pojasnil, ki podpirajo prošnjo cestnega odbora Krškega in predlog, ki ga stavlja gospodarski odsek. Okrajna cesta mej Krškim in Brodom pri Kostanjevici, 11.99 kilometrov dolga, združuje se pri Brodu z državno cesto, ter posredno veže Štajersko s Kranjsko.

Ko se je pred blizu 20 leti dozidala železniška proga Zidanimost-Sisek, ko se je potem 1867. l. zgradil most čez Savo mej Krškim in železniško postajo Videm, postala je imenovana okrajna cesta v pravem pomenu besede trgovinska proga za dolenske pokrajine, ki so jele opuščati državno cesto mej Brodom in Krško Vasjo proti Brežicam, posluževaje se rajši Kostanjeviško-Krške okrajne ceste za prevažanje mnogovrstnega blaga, žita, vina, sadja, lesa itd.

Vedno živahnejša je postajala trgovina, čim dalje več se je prevažalo na imenovani cesti, tako da s svojim ozkim tirom ni več zadostovala živahnemu prometu; treba je tedaj bilo to važno cesto razširiti, kar se je tudi zgodilo l. 1879, 1880 in 1881 z ogromnimi stroški v znesku 14.919 gld.

Hvaležno moram priznavati, da je dežela pripomogla k tem stroškom s 6000 gold., in sicer 3000 gld. podpore, 3000 gld. pa predujma, tedaj je Krški okraj sam v treh letih 11.919 gld. žrtvoval za popraviljanje in razširjenje te še ne 12 kilometrov dolge ceste, dasiravno je skoro nič ne rabi.

Krški okraj mora pa vzdrževati še druge okrajne ceste s 75 70 kilometrov v dolgot, v kateri namen se je za tekoče leto naložila 18% na in za prihodnje leto 15% na doklada, poleg tega je pomisliti, da je Krški okraj eminentno vinoroden, da vinogradi leže v visokih, deloma strmih gorah, prepreženi z mnogimi poti, katere je treba vedno popravljati, ker jih dež razpira in naliv razdira.“

(Konec prih.)

Slavnostni govor

pri slavljenji sedemdesetletnice
doktorja Frana viteza Miklošiča.

Govoril Božidar Raič v Ljutomeru dne 2. septembra 1888.
(Dalje.)

Uspeh in rodovitnost jegovih trudov in maljivosti pokazala se je v pretresalnem spisu Boppovega dela: Primerjajoča slovnica Razsodba bila je nenavadno bistroumna in s tem postal je uže Miklošič uglednik slovanskega jezikoznanstva. Prvo samostalno delo izdal je 1845. leta v Lipskem pod imenom: Radices linguae slovenicae veteris dialecti (Korenike v staroslovenščini). Od sega dob izdajal je knjigo za knji-

goj kot priprave za kosnejša velika dela. Prvi žarki svobode prisijali so v Avstrijo 1848. leta. Rojaki Miklošičevi, znajoči njegovo blago in vzvišeno srce in bister um, izvolili so ga v okraji sv. Lenarta na Malem Štajerji za poslanca v prvi avstrijski ustavodajni državni zbor. Na Dunaji imeli so Slovenci društvo „Slovenija“, kateremu je Miklošič bil predsednik. V tem društvu sestavljale so se prošnje, da se predlože v imeni slovenskih dežel svetlemu cesarju, in pošiljane so bile te prošnje v vse kraje slovenske na podpis, da obveljajo kot glas vseh Slovencev. „Slovenija“ poslala je Miklošiča na pogovor o imenitnih stvareh v Ljubljano, kder je pred njegovim stanovanjem na Starem trgu ves čas njegovega ondešnjega bivanja opravljala akademijska legija častno stražo. Zgodovinske vrednosti so tudi okrožnice o zedinjenji vseh Slovencev, o ravnopravnosti slovenščine v šolah in uradih Tore pomisel, da se vsi Slovenci združe v jedno pokrajino s slovensko upravo, ni nova nego zgodovinska in jena izvršitev silno potrebna za Slovence, ako se hočemo vzdržati in napredovati kot slovenski narod. Zahtev na združenje vseh Slovencev v jedno slovensko upravo je opravičen v področji avstrijske cesarjevine, vsaj pokojni nadvojvoda Ivan, prijatelj nam zatiranim Slovincem, razgovarjaje se z dr. Bleiweisom, očoj Slovencev, o združenji našem 1848. l., rekel je, ka njegovo veličanstvo nema ničesar nasproti, ako se narod sporazume. Svetli cesar je o imenitnej priliki račil povedati: „Avstrija je zahod pravici vseh jernih narodov“, in Avstrija bode Slovincem pravična, kedar jim uresniči zedinjenje, dá narodno upravo, urede in učilnice. Prestolni govor od dne 9. oktobra 1879 svečano zagotavlja vsem državljanom narodno ravnopravnost. Sedanji predsednik ministerstvu blagovolil je očivestno v državnem zboru izreči, ka ne pusti ne Nemcev, ne Slovanov, katerim se mi prištevamo, na steno pritiskati, to je, ka se ne sme krivica delati ne Nemcem, ne Slovanom, dakle ne Slovincem; dokler pa smo mi Slovenci razdeljeni pod različne neslovenske uprave, strašno smo pritiskani na steno, kar pomenja: našemu jeziku in narodnosti gode se grozne krivice. § 19. državnih osnovnih zakonov, podpisan rokoj jegovega veličanstva, daja vsem avstrijskim narodom jednake narodne pravice, tedaj tudi nam Slovincem (dozdaj samo na mrtvem papiru). Slovenec plačuje silno velike dače, vsaj korico kruha mora si čisto od lačnih ust odtrgati, samo da modrim knjižicam zadovolji; Slovenec daja redno, še prek odmerjenega števila, snažne, hrabre in vselej verne junake na krvavo bojišče, da ondi krvave ne toliko na dobro svojih rojakov, kolikor na korist drugim. Vse to vrši Slovenec držeči se gesla: na, pa daj.

Naj se nikdor ne boji, da se recimo Štajerska zemlja zato razpoči in razčesne, ako mi Slovenci dobimo svojo narodno upravo, če tudi v Ljubljani. V deželnem zboru Graškem rekel je pred nekoliko

Prvi prevod je naredil znani novelist Mosengeil (1796); za njim so se mnogo bavili s to umetnostjo Horstig, Leichtlen in osobito Nowak, čegar sistema, postavlja se nekoliko na lastne noge, je izšla na Dunaji 1830 l. Ta sistema se je menda tudi že predavala na Dunajskem vseučilišči. A v kratkem času je vse te sisteme potisnila v pozabljivost sestava, koja je izumel in izdal Fr. X. Gabelsberger v Monakovem 1834. leta. Uvidevši, da stenografija mora biti osnovana le na podlagi jezika, da jej ta mora biti temelj v svojej celoti, po svojih lastnostih, po svojem posebnem značaju, je Gabelsberger popolnem opustil angleške nazore, ter se po vsem opiral na nemški jezik, ne ozirajoč se na druge idijome. Njegova „Anleitung zur deutschen Redenzeichenkunst oder Stenographie“ — že iz tega naslova njegove knjige se uvidi, da ni nameraval ustanoviti stenografijo v obče, to je za vse ali vsaj za več jezikov, ker inace bi bil epiteton „deutschen“ le smešnost, — je takoj po svojem izidu vzbudila občno pozornost mej nemškimi učenjaki in pričela se je širiti z veliko brzino po Nemčiji.

Vedno za napredek unetim Nemcem pa zaradi

malenkostnih pomankljivostij, osobito pa zaradi nekakega posebnega načina okrajševanja (Wort- und Satzkürzung) pozneje tudi ta sistema ni več ugajala, pa dala je povod drugej velikanskej nemškej sistemi, koja je prijavil Viljem Stolze v Berlinu l. 1841. Vkljub njenej sprednici in nasprotnici si je ta sistema pridobila v jako kratkem času mnogo privržencev; oklenila se je pa tudi tako krepko nemščine, da se ne more od nje odtrgati in prevesti v drugi jezik brez popolnega razrušenja njenega značaja. Temelj tej sistemi je jednozložnost nemških debel in skromno število pritaklin, koje se pa še vrh neznatnega broja razlikujejo le po soglasnikih. To svojstvo nemškega jezika je Stolze jako vrlo porabil za svojo stenografijo. On simbolično izraža vseh 14 samoglasnikov, ki se nahajajo v nemščini, popolnem točno, brez vsake zamenjave, toda le v deblu; za vse predzloge in vse končnice ima pa lastne, sicer iz abecede vzete znake. Res je upeljal Stolze v svojo sistemo ogromno število kratic — čital sem, da jih je 2224, a jaz jih nesem štel, — a te neso svojevoljne, nego stalne; zatorej se more po Stolze-tu vsaka, tudi posamno pisana beseda, brez ozira na njeno zvezo

z drugimi besedami v popolen stavek, čitati pravilno, kakor da bi bila izpisana v običnem pismu, če je le pisna črta zarisana, ali njen položaj sploh znan.

Še za Stolze-tom je izšlo nekaj več ali manj važnih nemških sistem; neki Aleksander Stix je priobčil jedno brez vse veljave. Sloveči Gabelsbergerjevec Karl Faulmann je poskušal Stolzovo in Gabelsbergerjevo zjediniti, pa sestava se mu ni obnesla in dr. Bierer ni pisal baš kaj priporočevalnega o njej. Zastarelo Taylorovo sistemo je prevel Fischbäck še leta 1857, ko je že Gabelsbergerjeva in Stolzeva jako znana bila, na nemški jezik. Baumgartner je jedno izumel za ljudske šole, s koje se ne piše mnogo hitreje, nego z običnim pismom. Celo stroj liki glasovir, se je priredil za stenografovanje; za muzikalne sekirice ali note imajo Nemci tudi lastno sistemo, koja je pa bolj igrača nego umotvor.

Leta 1860 pa se prikaže tretja nemška sistema, ki je tako originalna, da se niti primerjati ne more z drugimi. Izdal jo je Leopold F. A. Arends v Berlinu. Glavni princip te sisteme je: „Kakor se glasovi jezika delijo v samoglasnike in soglasnike,

leti nemški poslanec proti našim: „če so vaši zahtevi tudi pravični, mi vam Slovencem ničesar ne dovolimo“, a predsednik ni ga niti na red poklical. Pri toliko neugodnih razmerah primorani smo reči nemškim sodeželjanom: bodite srečni pri svojih, mi pako pridružimo se svojim bratom slovenskim. — Zakaj pa bi pameten človek ali društvo tolike daritve polagalo na oltar državi, ako je zato morano strašno breme mrzkih krivic nositi?

Glede na te in še druge razloge imamo vso pravico od c. kr. vlade zahtevati, da se Slovenci zjedine v jedno pokrajino, in da se jim združenim da narodna uprava, kar je iskrena želja vsakega naobraženega in narodu prijaznega domoljuba; le uresničenje te pomisli osreči Slovence, in pomisel o zedinjenju vseh Slovencev mora se naglašati v vseh shodih in zborih, kder Slovenci zborujejo; vseh naših časnikov dolžnost je ta zahtev vedno ponavljati; v društvih mora biti na dnevnem redu; vsak prostak, vsaj vsak pastir in nekoliko pameten otrok bodi prešinen od te potrebnosti, delaj in govori za zedinjenje vseh Slovencev.

Duša vsega delovanja pri „Sloveniji“ bil je Miklošič, trudeči se mnogo s svojimi tovariši za nas Slovence; a poznejše neprijetne politične razmere ovirale so povoljni uspeh. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12 oktobra

V moravskem deželnem odboru, kakor vemo, vestno in temeljito izdelan načrt volilne reforme, predložen po dr. Šromu, ni našel milosti. Sklenili so opustiti vsaki načrt ter deželnemu zboru predložiti le statističen material o tej zadevi. To se je zgodilo in zbornica je volila odsek za volilno reformo, kateri je potem poslancu Weeberju naročil izdelati dotični načrt. Dobro računajoč, kako bi koristil fakičnozemu nasilstvu in „ut aliquid fecisse videotur“ izdelal je Weeber načrt ter poročal o njem pri zadnji seji odseka za volilno reformo. V njem predlaga, da se naj bi državne doklade uštevale v volilni census, s čemer da bi se število volilcev pomnožilo za tretjino. Znižanja volilne pravice na petakarje pa ne priporoča, ker da bi se s tem preveč utesnovala volilna pravica visokih davkoplačevalcev. Zraven pa vlada ne omeje brez udarca; v formalnem oziru namreč zahteva, da se političnim oblastim, v prvi vrsti namestniku, naroča, da bi v prihodnje drugače postopali pri verifikovanju volilnih list, kakor pri zadnjih dopolnilnih volitvah v državni zbor. Volilna reforma naj bi se upeljavala korak za korakom, da se bolj ukorenini med ljudstvom. — V deželnem zboru se hode predlagala resolucija, da naj bi vlada predložila postavo, katera bi pravico volilnega poverjenja odjemala zastopom ter jo izročala posebnemu sodišču. Prihodnja seja deželnega zbora bode v ponedeljek ter se bode v njej pričela obravnavati o tej famoznej volilni reformi.

Šolski odsek galskega deželnega zbora je svoj posel izdelal ter bode zbornici predlagal naslednje nasvete: 1. §. 12. deželne šolske postave

se razveljavi ter v šolski budget ustavi posebna vsota za osnivanje novih šol. 2. Deželnemu šolskemu svetu se z resolucijo naroča, da obistini pri ustanovitvi novih šol principije, kakor jih je izrekel Zy-blikiewicz v svojem načrtu šolske reforme; o uresničenju teh temeljnih nazorov naj čuvajo posebno oni člani deželnega šolskega sveta, katere volijo deželni odbor ter Lvovski in Krakovski mestni zbor. 3. Na podlagi izjemnega stališča, katero dovoljuje državna šolska novela galske dežele, naj se z novelo postave osnuje učni načrt za galske ljudske šole po predlogih Czerkawskega. — Poročevalcem navedenih predlog šolskega odseka izbran je bil dr. Evzebij Czerkawski.

Resolucija, katero je sklenila ogerska državna zbornica o hrvaškem vprašanju, prišla je včeraj že pred gospodsko zbornico ter se bode še ta teden obravnavala. Začetkom prihodnjega tedna je potem pričakovati snemanje dvojezičnih grbov po Hrvatskem. — Včeraj je bila na dnevnem redu tudi zadeva Czangov in dotični predlog Iranyijev, da ima finančni minister o njej natanko poročati. Minister Szapary je to nalogo prevzel ter samo prosil odloga, da se z meritorno obravnavo te zadeve počaka, dokler se ne izroči dotično poročilo, ki je ravno v delu, čemur je zbor privolil. Danes se imajo voliti člani delegacije, jutri pa bode finančni minister predložil državni proračun za l. 1884. Ta budget bode potem finančni odsek že takoj drugi teden pričel obravnavati. Okoli 20. t. m. se bo potem državna zbornica ogerska odgodila za časa delegacijskih zborovanj, ki se prično v 23. dan t. m. na Dunaji.

Vnanje države.

Poročila o nameščenju srbskih poslaništev na Dunaji in v Londonu so bila prenačljena. Posebno I. Kristić se iz Londona ne bode pozval prej, da dosluži svojih štirideset let, kar se bo zgodilo že prihodnjo spomlad. — Minister-prvomestnik N. Kristić ne namerava dotakniti se ustave, kar bi se brez dovoljenja skupščine itak ne dalo. Tiskovni zakon se je doslej rabil v liberalnem duhu; Kristić je sam udušil zatožbo proti „Samoupravi“ zaradi čianka, hujskajočega proti njemu. — Uradni list priobčuje okrožnico premiera do prefektov. Kristić opominja uradnike k vestnemu izpolnjevanju dolžnostij ter jim priporoča najstrožjo nepristranost. Kot princip vlade označuje Kristić vse, kar kralj po ustavi spozna shodno za prid dežele. Vsako zlorabo uradne oblasti hoče ostro kaznovati. — Finančni minister namerava ustanoviti komisijo, katera bode imela preiskavati finančni položaj dežele. Ta komisija naj bode ob enem črtala vse nepotrebne izdatke in posvetovala se, kako bi se dovelo ravno težje dohodkov in izdatkov. — Radikalna stranka je izdelala načrt ustave, ki je zares prav radikalen. Mej drugim odjemlje kralju pravico odrediti mobilizacijo ter jo izročiti skupščini, brez koje dovoljenja se vojska ne sme uporabljati. Brez dovoljenja velike skupščine se ne sme sklepati zveza bodi si s komur koli. Vojska naj bode prisegala na ustavo, katero more ščititi. Vsaki 25 letni Srbin ima aktivno in pasivno volilno pravico. Potrjenja v skupščini vzprejetih postav po kralji ni potreba; tudi proti kraljevi volji zadobi skupščina ukrep postavno moč, ako se je dvakrat v zbornici sklenil. Skupščina imej pravico imenovati razparlamentarne odseke, da preiskujejo blagajne, račune, zlorabe ministrov itd. Skupščina se zbira redno vsako leto brez kraljevega klica; kralj jo sme samo enkrat razpustiti.

Ob enem imej ona pravico zahtevati od kralja amnestije za posebne zločince. Poleg skupščine naj bodo okrajni zastopi s posebnimi pravicami, itd.

Včeraj opoldne vrnila sta se ruski car in carica, kakor poroča telegram „N. Fr. Pr.“ iz Kodanja, na krovu ladije „Deržava“ zopet v Petrograd. Ta predčasni povratek se deva v zvezo z došlimi poročili tajne policije o nihilistovskem gibanju. Tu in tam se zapirajo baje osebe visokega stanu. V ural-skih rudokopih so se vršili pred kratkim resni socialistični nemiri, kateri so se morali s silo ukrotiti. Mej zatvorjenimi osebami bila je zadnji čas tudi pisateljica Naskon iz Kazana, katera se je zaradi razširjanja socialistovskih oklicev progala v Sibirijo. — „Münchener Allg. Ztg.“ poudarja, da so evropske vlade povsem uverjene o odločno mirnih tendencijah, katere zdaj ruska vlada goji z ozirom na Balkanske države. Izrečno se ondu naglašja, da je to pomirljivo mišljenje ruske vlade pripisovati uplivu zdanjega voditelja ruske vnane politike ter da se ne bode spremenilo, dokler ima pl. Giers v rokah državno krmilo.

Turčija je ratifikovala Dunavsko konvencijo. Bolgarskeje ob tej priliki priznavala pravico lastnega zastopništva v mešani komisiji samo pod tem uvetom, da jej mora biti poverjenik povšeči. Ta naj bi potem v komisiji zastopal tudi turške državne interese ter bi moral zato potrebne napotke dobivati od Visoke Porte same.

Dopisi.

Iz Zužemperka 10. oktobra [Izv. dop.]

Menda ga ni kmalu prostemu kmetu tako zopernega in nepriljubljenega stanu nego so „tronkarji“ in stemu jednacim poslom baveče se osebe. Toda, naj bode kakor hoče, med ljudi se pak vender smejo še šteti, če ravno ima vsak davkoplačevalec rajše, da je tem dalje od njih; in dokler so še torej ljudje z dušo in telesom, krvjo in mesom, mora se tudi od finančne direkcije skrbeti za to, da svoj posel opravljajo v tacihi lokalih, kakor pristujejo c. kr. uradnikom v obče. —

Če so tudi pri družih davkarskih uradih gospodje morda v snažnih in svetlih prostorih: pri nas v Zužemperku so te revčke dejali v — ne javljam laži — hlev, v pravem pomenu besede. Kjer je danes c. kr. davkarija, bili so pred stoletji, kakor kaže pol drugi meter debeli zid, ujetnišnice ali vrag vedi kaj! Poslopje, v katerem se nahajajo i drugi uradi, je kneza Auersperga imetje, ki se pak za popravljanje svoje „graščine“ toliko briga, kakor za vianski sneg; tudi ga nikdar ni iz Českega; oskrbnik pa tudi iz svojega žepa velikanskega poslopja popravljanje ne more, če knez v to svrhu ne da vinarja, smpak le pobere najemščino od uradov.

Gg. uradniki molče in delajo, dokler jih tema v teh starinskih prostorih ne oslepi in podzemeljski gujili zrak ne uduši; vrhu tega pa še nobeden uradnik, poslujoč v teh nesrečnih prostorih le nekaj let, svojih nog brez podagre ni odnesel. —

Pajkov in muh smo sicer tudi drugi mi navajeni; ali škorpionov, natopirjev, podgan v velikosti domačega zajca, kač, mišij v gnjezdu med akti,

baš tako naj bode razloček mej navzgor in navzdol potegnjenimi znaki; samoglasniki naj se pišejo navzgor, soglasniki navzdol. Značaj vsakega soglasnika naj bode razviden le na njegovem zgornjem delu; spodnji del naj bode pa pri vseh glavnih soglasnikih jednak in sicer raven, ker se ravna črta more mnogobrojno prenačevati, s čemer se dajo izraziti dotični samoglasniki. S tem se je Arends izognil razločku mej rahlo in krepko potezo v svrhu označevanja samoglasnikov. Zdaj že izhaja več časopisov pisanih s to sistemo, kar jako pospešuje njeno širjenje mej Nemci. Prevela se je že na latinski, španjski, francoski in madjarski jezik, in ne kaže se, da bi jo izpodrinili starejši dve sistemi.

Pred nekaj leti izšla je četrta najvažnejših nemških sistem; izdal, pa ne izumel jo je Gustav Braut na Dunaji z imenom „Fonografija“. (Ta naslov bi pristoval mnogo bolje Arendsovi sistemi). Braut sicer trdi, da se z nobeno stenografično sistemo niti približno tako hitro ne piše, kakor z njegovo fonografijo; a jaz mu tega ne verjamem rad, ker ni izrekel, da se besede smejo krniti. Ta sistema ima posebnost, da se samoglasniki izražajo v naslednjem

soglasniku, in da sta položaj soglasnika in razloček mej rahlo in krepko potezo za označevanje dotičnega samoglasnika ob enem merodajna.

Ne usojam si izreči lastnega mnenja o večji ali manji vrednosti te ali one nemške sisteme; dovoljeno mi le bodi, prijaviti izreke drugih. Brockhausov „Conversations-Lexikon“ starejše izdave, ko še Arendsova sistema ni izšla, pravi: „Lange nach Gabelsberger im Jahre 1841 tratt Stolze in Berlin mit einem neuen Systeme auf, welches bald viele Anhänger zählte, indem es das Verfahren Gabelsbergers in jeder Beziehung weit übertraf“. In Gabelsberger je bil sodelavec tega „Conversations-Lexikona“, Stolze pa ne. Tudi Arends, kot iznajditelj nemške sisteme, prisoja večjo veljavo Stolzeveje nego Gabelsbergerjeveje. Najslavnejši učenjak, največji poznatelj vsega naravnega, Alexander pl. Humboldt pa je proglasil Arendsovo sistemo za najboljšo.

Kolikor vem, so strokovnjaki, če jim je bilo kaj slovenskega ali sploh slovanskega stenografovati, rabili v to svrhu tudi le tuje sisteme, menda izključljivo nemško Gabelsbergerjevo. Nekdo je sicer poskušal prevesti Stolzevo na ruski jezik; pa mo-

žnost izvršitve takega prevoda je popolnem neumljiva. Dr. Ribič je pisal o stenografiji sicer v slovenskem jeziku, pa ne o slovenske, niti o stenografiji v obče, nego le o posamnih vzrastkih nemške, o Gabelsbergerjeveje in nekoliko o Stolzeveje (ne vem zakaj je Arends čisto prezrl). Mnogo se je bavil tudi pokojni Hafner s stenografijo ter baje svoje precej obširno delo ponudil „Slovenskeji Matici“ za prijavo; a ta ga ni hotela vzprejeti, in sicer zaradi obsodbe ne, kakor pravi Bezenšek, katero je izrekel odbor I. spolka Gabelsbergerjevih stenografov v Pragi, češ, da se Hafnerjevi nazori ne ujemajo s češkimi. Pa ta obsodba le dokaže, da se je Hafnerjeva naredba razlikovala od češke, ne pa, katera je pravilnejša. Odbor torej ni bil presojevalec, nego le primerjatelj svoje naredbe s Hafnerjevo, ter jej je odrekel priznanje, kakor bi ga menda češkeje odrekel Hafner, in kakor ga odrekuje Arends Gabelsbergerjeveje in Stolzeveje, Stolze Gabelsbergerjeveje in Gabelsberger Stolzeveje. Neizogibni so pa predsodki, če nasprotnika delo nasprotnik presojuje, pa ne dokaže nepravilnostij, nego le nesličnost svojega in sojenega dela.

(Dalje prih.)

postovk, sploh nekaj še drugih reprenantov iz živalstva, pogrešamo celó v navadnih kmetijskih izbah; toda v Žužemperški „graščini“ ali bolje podrtiji, nahajaš te robe v preobilnej meri. Gg. naravoslovci naj se nikar ne mučijo po votlinah in temnih gozdih, v Auerspergovih „graščini“ v Žužemperku gospodje uradniki v svojih uradnih sobah — bolje kletih — brezplačno nalové teh živalic za celi muzej pri belem dnevu. Saj jih pa tudi itak love, drugače ne bi mogli ne jednega akta zarad raznih ekskrementov čistega iz roke dati.

Imenovana Auerspergova podrtija, pribežališče vseh nesnažnih živalij, bi se pa morala vrhu tega po veččakih preiskovati, ako je sploh varna za bivanje v obče, in če ni na mestu, da se ta ruina demolira, kajti pri najmanjšem potresu to štiristoletno poslopje, zidano na griču, raz sebe pade in takrat bode joj za prebivalce v hišah pod graščino.

Urade cesarske toraj ven, če je finančni direktorji v Ljubljani in Graški nadsodnji za svojih uradnikov zdravje ali sploh varnost življenja kaj mar; ako se pak ne briga zanje, je bolje, dá jih dene v kad in vode nanje, bodo preje segnili nego v Auerspergovih kačariji. Okrajno glavarstvo opozoruje se konečno, da veččakom demoliranje omenjenega poslopja v kratkem da v pretres, kajti kar je zrelo, mora pasti in torej tudi Auerspergov zverinjak. (?)

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Pilštanj na dolnjem Štajerskem 100 gld. za zveščanje šolskega poslopja.

— (Kaj pravi narod?) Povodom verifikacijske debate došlo nam je toliko dopisov iz vseh krajev Kranjske (osobito z Dolenjske in Notranjske), z Goriškega, Štajerskega in z Dunaja, da vseh ne moremo priobčiti, vsaj brez spremembe ne, ker se v njih „nevolji in žalosti“ daje deloma prepikri izraz in bi dotična številka utegnila priti samo v roke g. državnega pravdnika. Mutatis mutandis pa pridejo vsi na vrsto, da se spozna, kako misli narod v raznih krajih naše domovine. Vsi dopisi in vsa osobna poročila mnogih rodoljubov, s katerimi smo prišli v dotiko, pa so tako soglasna in odločna ter kažejo tako pristno javno mnenje, da njim nasproti izginejo vsi še tako zvito in lokavo pisani članki v listih, ki so čez noč premenili svojo nravo in čud.

— (Kranjsko obrtno društvo) ima svoj mesečni zbor v nedeljo 14. oktobra o 2. uri popoldne v steklenem salonu „Pri zvezdi“ (Ferlinči). Dnevni red je sledeči: 1. Volitev treh odbornikov. 2. Razgovor o osnovanji zadruge. 3. Splošni predlogi udov.

— (Občni zbor) „Cecilijanskega društva“ za Kranjsko, ki se je vršil včeraj v Ljubljani, bil je jako mnogobrojno obiskan od gg. duhovnikov in učiteljev iz vseh krajev dežele. Veličastno je bilo petje pod vodstvom g. Försterja ob 10. uri dopoldne v stolneji cerkvi pri sv. maši, katero je služil prošt g. dr. Jarc. Izvrstno pa se je tudi pelo ob 4. uri popoldne pod vodstvom o. Angelika Hribarja in s pomočjo nekaterih odličnih čitalniških pevcev v novi cerkvi Jezusovega srca pri litanijah. Zvečer se je zbrala večina udov k prostej zabavi v steklenem salonu gostilne g. Ferlinca „Pri zvezdi“, katera je bila jako živahna in pri kateri ni manjkalo krepkih nappitnic, ne izvrstnega slovenskega petja.

— (Tržaški namestnik Pretis) napravil je včeraj kratko potovanje ter ogledal si v Materiji šolo in občinski urad, v Hrušici cerkev, v Podgradu pa cerkev, c. kr. okrajno sodnijo, davkarijo, šolo in sadni vrt. K obedu v Podgradu bili so povabljeni vsi ondotni dostojanstveniki.

— (Na Ptujскеj gori), onkraj Drave „Črneje gori“ imenovane, imajo sedaj dacarja, ki ne zna prav nič slovenski. Pa ne, da bi bil ta dacar agent za nemški „Schulverein“?

— („Marburger Zeitung“) zaplenilo je preteklo nedeljo c. kr. državno pravdnštvo. Najstarejši Mariborčanje še kaj tacega neso doživeli.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armich.

— („Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“) uljudno vabi svoje društvenike, narodna društva in rodoljube k veselici dne 14. oktobra, ko bo slovesno umeščen (introniziran) knezo-nadškof goriški, milostljivi gospod Alojz dr. Zorn. Veselica bode v salonu restavracije „All' Europa“ na travniku. Začetek ob 4½ popoldne. Spored: 1. „Zrinski,“ stopaj; svira godba. 2. „Ustaj,“ rode; poje zbor. 3. Pozdrav knezu nadškofu. 4. „Na zdar“, kvadrilja; svira godba. 5. „Cerkvica“, poje kvartet. 6. „Jadransko morje;“ svira godba. 7. „Cesarsko dete;“ deklamuje gspdč. M. Kotnik. 8. „Na straži;“ poje septet. 9. „Prvačina“, polka mazurka; svira godba. 10. „U Boj;“ poje zbor. 11. Srečkanje treh dobitkov. Prvi dobitok: podoba cesarjeve družine v pozlačenem okvirji; drugi dobitok: svižnat dežnik; tretji dobitok: dva svečnika. 12. Polka; svira godba. Godbene točke bode svirala veteranska godba iz Prvačine. Pri petji bodo sodelovali domači in okolični pevci. Ustopnina za neude znaša 20 kr. Radodarni doneski se hvaležno sprejemajo. Številko za srečkanje se bodo oddajale pri uhodu po 20 kr. jedna. Ustop bo dovoljen le proti temu vabilu, katero velja ob jednom kot ustopnica. Kdor vabila ni dobil, naj se oglasi zanj pri uhodu. Odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. oktobra. V tukajšnjih vojaških krogih ni nič znanega o razporu na rumunskeje meji, o katerem se je iz Bukurešta poročalo. Tak razpor je po dejanskih razmerah nemogoč. Bržkone bil je samo navaden mejni prepir, ki se čisto ponavljajo, a nemajo političnih posledic.

Budimpešta 12. oktobra. Poslanci, ki so člani zmerne opozicije, se neso udeležili volitve v delegacije, temveč so pričetkom volitve ostavili zbornico, ker je liberalna stranka zmernej opoziciji odmenila samo tri, ne pa po dosedanem običaji štiri mandate za delegacije. Hrvatski poslanci udeležili so se volitve.

Kodanj 11. oktobra. Ruski car in carica odpotovala opoldne v Peterburg.

Pariz 12. oktobra. Govori se, da je španjski poslanik dal ostavko. Pogajanja o francosko-avstrijskeje trgovinskeje pogodbi so se začela včeraj v ministerstvu vnanih zadev.

Madrid 12. oktobra. Nov kabinet sestavljen baje pod predsedstvom Posade.

Tuji:

dne 11. oktobra.

Pri Sloun: Demšar iz Železnikov. — pl. Vikari iz Beljaka. — Perini iz Švice. — Sorg iz Kranja. — Syrick iz Idrije.

Pri Malit: Grimm z Dunaja. — Losec iz Trsta. — Kraul z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. okt.	7. zjutraj	736.65 mm.	+ 9.8° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	735.47 mm.	+ 12.6° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	735.47 mm.	+ 10.0° C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 10.8°, za 1.3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	50 kr.
Srebrna renta	78	95
Zlata renta	99	25
5% marena renta	92	95
Akcije narodne banke	837	—
Kreditne akcije	289	60
London	120	05
Srebro	—	—
Napol.	9	51½
C. kr. cekini	5	69
Nemške marke	58	80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	167
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	99	30
Ogrska zlata renta 6%	119	30
„ „ „ 4%	87	20
„ „ „ 5%	85	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	118	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld.	168
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	107
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	223

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Málórh. Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trštvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

III. zvezek, ki obsega: Prvi poljub, novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji, novela, spisal J. Skalec. Velja 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vseh 5 zvezkov naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Štirinajsti redni

o b č n i z b o r

kranjske industrijske družbe

v Ljubljani

v torek v 30. dan oktobra 1883. ob 4. uri popoldne
v pisarni vodstva družbe.

SPORED:

- Poročilo o poslovanji pretečenega leta.
- Poročilo pregledovalnega odseka.
- Sklepanje o porabi dobička.

Gospodje delničarji, kateri hočejo glasovati, naprosijo se v smislu §. 10. pravil, da uložé svoje delnice do 27. oktobra t. l. pri društveni blagajnici in tamkaj sprejmó legiti-macijske listke.

(647—2)